

• **Drielse democratische school voor voortgezet onderwijs start op 5 oktober**

Zelf bepalen wat je leert

Op De Vallei in Driel geen toetsweken en vakkenpakketten. De leerlingen bepalen zelf wat ze belangrijk vinden.

door **Lisette Wouters**

An een grote tafel zitten vier leerlingen met een vakdocent te praten, een tafel verderop zitten coaches en docenten op hun laptops te werken en aan weer een andere tafel zijn twee jongens aan het overleggen.

Het is een proefdag van VO de Vallei, de eerste democratische middelbare school in de regio. In de lesruimte in De Oldenburg in Driel zitten de leerlingen niet de hele dag stil te luisteren terwijl docenten hen vertellen wat ze moeten doen. Toetsweken, vakkenpakketten, weektaken of huiswerk zijn ook niet aan de orde. Wat dan wel?

Dat bepalen de leerlingen grotendeels zelf. Als ze op school komen kunnen ze in principe zelfstandig aan de slag, wisselende

•••

'In de afgelopen veertig jaar is het onderwijs niet veel veranderd, terwijl de wereld wel enorm veranderd is'

Pauline Fokkelman coach

coaches en vakdocenten zijn aanwezig om hen daarin te begeleiden en te prikkelen. Elk dagdeel biedt een vakdocent een les aan, die leerlingen afhankelijk van hun behoeften kunnen volgen. Tijdens coachgesprekken geven zij zelf hun leerwensen aan en bepalen ze welke vakken ze in een periode gaan volgen.

Wordt er dan wel geleerd? „Jazeker”, zegt coach Pauline Fokkel-

man. „Kinderen willen van nature leren, maar ze worden tegengehouden omdat ze zoveel moeten. Bij ons leren ze iets omdat ze het zelf interessant vinden, niet omdat de juf het zegt.”

Vloeiend Duits

Dat werkt goed voor Klaartje Koffeman (12). Ze zit op democratische basisschool De Vallei en kwam gisteren een kijkje nemen op de proefdag van de gelijknamige middelbare school. Ze laat een agenda zien waarin ze afgelopen weekend thuis voor zichzelf wat leerdoelen op een rijtje heeft gezet. „Ik wil bijvoorbeeld heel graag vloeiend Duits leren spreken. Ik heb voor mezelf opgeschreven wat ik daar allemaal voor moet doen, zodat ik elke week een stap kan maken.”

Klaartje weet nog niet of ze middelbaar onderwijs op de Vallei gaat volgen. „Ik ben ook wel benieuwd naar het reguliere middelbare onderwijs, waar je van lokaal naar lokaal loopt met je boeken. Maar ik denk dat democratisch onderwijs beter bij me past. Tot mijn 10e heb ik op een reguliere basisschool gezeten en daar vond ik rekenen bijvoorbeeld een verschrikkelijk vak. Ik dacht ook dat ik er niet zo goed in was. Pas op De Vallei ben ik er achter gekomen dat ik rekenen eigenlijk heel leuk vindt en er zelfs heel goed in ben.” Naast Duits wil Klaartje ook vloeiend Frans en Engels leren spreken, dus ze richt zich dit jaar vooral op talen.

In een speciaal leerlingvolgsysteem kunnen leerlingen, ouders, vakdocenten en coaches zien waar een leerling op verschillende vakgebieden staat. Van een niveau zoals vmbo of havo is binnen deze muren geen sprake. „Zulke grenzen vallen hier weg. Alleen de examens doen de leerlingen op die ni-

• Een leerlinge is geconcentreerd bezig met de lesstof tijdens de proefdag van democratische school De Vallei in Driel. foto Erik van 't Hullenaar

veaus, maar daarbij verschilt het niveau per vak. Je kunt bijvoorbeeld je eindexamen Duits op havo-niveau doen terwijl je je eindexamen scheikunde aflegt op vwo-niveau.”

VO de Vallei telt nu tien leerlingen uit verschillende regio's – van Zevenaar tot Renkum – en bouwt voort op Democratische Basis-

school de Vallei, die sinds dit schooljaar in Driel gevestigd is. De basisschool bestaat al tien jaar en telt inmiddels 151 leerlingen. „Dat is ook de reden dat wij hier zitten. De ruimte in Zalencentrum De Oldenburg is prima voor nu, maar als we gaan groeien moeten we op zoek naar meer ruimte.”

Die groei verwacht Fokkelman

zeker. „Het is tijd voor diverser onderwijs. In de afgelopen veertig jaar is het onderwijs in Nederland niet veel veranderd, terwijl de wereld wel enorm veranderd is.”

Vrijdag volgt nog een proefdag, vanaf 5 oktober opent de school officieel haar deuren.

Meer informatie: vodevallei.nl